

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 8 kor.
Félféltre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Tűzoltónap.

Zombor, szeptember 11.

A „Magyar Országos Tűzoltó Szövetség” június hóban Veszprémben tartott nagygyűlése alkalmából a társadalmi szakosztály előadójának, Jászberényi Miklósnak indítványára elhatározta, hogy Budapesten „Tűzoltó Otthon”-t alapít.

A „Tűzoltó Otthon” akként van tervbe véve, hogy abban az országos tűzoltó intézmények, különösen a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség és annak segélypénztára, az országos szaktanfolyamok, a tűzoltói muzeum és szakkönyvtár elhelyezésre találjanak, ugyszintén a Budapesten megforduló vagy felvilágosítást kérő tűzoltók szakszerű utmutatásban, a gyógykezelést igénylő tűzoltók lehető gyámolításban részesülnek. A Tűzoltó Otthon létesítésének eszméje nemcsak a a tűzoltók lelkében váltotta ki az örömet, hanem a hatóságok körében is a legmesszebbmenő támogatásra talált.

A Tűzoltó Otthon felállítása s fenntartása nem csekély összeget igényel s annak előteremtésében a bajtársaknak lelkiismeretes buzgalommal s a nemes

ügy iránti meleg szeretettel s odaadó szorgalommal kell résztvenni.

A m. kir. belügyminiszter körrendeletben adta tudtára valamennyi vármegye és város törvényhatóságának, hogy az ország összes tűzoltóságának megengedte, hogy a Budapesten létesíteni tervezett „Tűzoltó Otthon” megvalósításának előmozdítása végett folyó évi szeptember hó 24., 25. és 26-án győjtőivekkel, urnákkal, táskákkal, perselyekkel gyűjtést rendezhessen s e célból az ország egész társadalmához fordulhasson.

A Tűzoltó Szövetség a rendezendő gyűjtőnapokra lázas szorgalommal végzi az előmunkálatokat.

Az elnökség a lelkészkező papságot is felkérte, hogy az emberbaráti intézményt támogassa.

A tűzoltóság zászlóján is az az eszme van felírva, amelynek a lelkészkező papság a leghivatottabb hirdetője, — az emberszeretet.

Jelszavuk: Istennek dicsőség — egymásnak segítség! A Gondviselésnek az eszközei, akik odaállanak az égő, sziporkázó zsarátnok közé, s életmegvetéssel, Istenbe vetett hittel, Istenbe helyezett bizalommal védik embertársaik

életét és vagyonát; s teszik ezt anélkül, hogy az elismerésre számot tartanának tisztán embertársaik javáért.

Bizony közönségünknek jó nagy része nem képes felemelkedni arra a nézőpontra, ahonnan a tűzoltók működését nem játéknak, hanem a komoly emberbaráti működésnek nézhesse, s őket erkölcsi és anyagi támogatásban részesíthesse.

A szószerék és a lángtenger mindkettő arra van hivatva, hogy a kevély embert az Isten félelmére és szeretetére oktassa. A lelkészkező papság az emberszeretet apostola, a tűzoltók pedig annak a tűzkeresztségen gyakran át esett katonái.

A tűzoltószövetség azt a kérelmet intézi a lelkészkező papsághoz, hogy egyetlen napot áldozzon a tűzoltói eszme számára. Ezen a napon a szószéréről hangozzék el az ige az emberszeretetről s annak buzgó bajnokairól a tűzoltókról. A szószéréről serkentsék hiveiket ezen a napon, hogy legyenek jó szívvvel azok iránt, akik otthagyják legkedvesebb övéiket, javaikat, mikor a vésznek lángja kigyul s a vészkiált szava felharsan.

Felkérte az elnökség a tűzoltótestületeket is, hogy az illetékes ható-

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR.
Kávé és tea behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy kávé és tea szükségleteit

:: a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzé be? ::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikkeket nagymennyiségben egyenest a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel :: a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LEGFINOMABB minőségű ::

KÁVÉT vagy TEÁT

aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek.

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA” pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA”	igen finom keverék	1 kilo	3-60 K
„	Sebastiano	1 kilo	4-— K
„	Ceylon	1 kilo	4-40 K
„	Kingston	1 kilo	5-— K
„	Karlsbadi	1 kilo	6-— K
„	gyöngykávé	1 kilo	4-40 K

1 postacsomag 4 1/2 kilo vételnél bérmentve.

Kérjen árjegyzéket!

ságokkal kezdjenek tárgyalásokat a tűzoltó napok rendezése ügyében s minden tekintetben úgy járjanak el, hogy a hatóságok és a jótékonykodó hölgyek nemes munkálkodása megkönnyíthessék.

Ime az első alkalom, hogy az ország tűzoltóságai ne csak azt mutassák meg, hogy a vészben kitartó hősök, de azt is, hogy a gyűjtésben sem lanyhák. Az Otthont maguknak alkotják. Miután nincs módjukban azt saját erejükből felépíteni, legyen annyi kitartó akaraterő bennük, hogy a szükséges pénzt a nagy közönségtől összegyűjtsék.

Azok, akik a megpróbáltatások napjaiban embertársaikat a szeretet melegével veszik körül, méltók arra, hogy a társadalom minden rétege által törekvéseikben ugyanolyan szeretettel támogattassanak.

Gazdasági népoktatás.

Hogy a többet termelés eszméje széleskörű megvalósulást nyerhessen, annak előfeltétele az, hogy első sorban a szellemiek, a kultúra és pedig különösen a mezőgazdasági kultúra terén többet, a jelenlegi állapotnál sokkal többet termeljünk. A magyar népoktatás mai állapotával éppen nem lehetünk megelégedve, az iskolába nem járó tankötelesek igen nagy százaléka, az irni-olvasni és magyarul beszélni nem tudók nagy száma stb. legalább is szomorúan bizonyítják azt, hogy a népoktatás terén még igen tág tere nyílik a munkának és a haladásnak s a sürgős és fontos feladatoknak egész tömege vár mielőbbi megvalósítást. Már pedig a népiskolák rendkívül fontos kultur-

missziót teljesítenek és ezért a mai csigaszzerű fejlődést céltudatos és tekintélyes eredményt felmutató, tevékeny népoktatási politikának kell felváltania mihamarább.

Ha a népoktatás állapota szomorú képet tár elénk, hátramaradottabb a magyar mezőgazdasági népoktatás kérdése. Pedig a magyar földbirtok nagyobb része kisgazdák kezén van, a kisbirtokok száma az utolsó évtizedben tekintélyesen megszorodott s a jövőben a középbirtokososztály pusztulása, a nagyszámu parcellázás, a birtoknélküliek erős földéhsége folytán mindenestre csak emelkedni fog és ha ez az állapot és irányzat — eltekintve a középbirtokososztály erkölcsi és anyagi súlyának erős megfogyásától — ugy szociális, mint nemzeti szempontból kedvező és helyeselhető, de gazdaságilag sem kifogásolható, annyiban azonban elég szomorú, hogy a kisbirtokokon kevés kivételtől eltekintve, igen kezdetleges gazdálkodás foly. Míg a gazdasági élet minden más ágazatában az utolsó évtizedekben óriási, nem remélt a haladás, a magyar kisbirtokokon a régi, elavult gazdálkodás foly s hozzá a mai kisgazdaközönség nem szereti a nyomtatott papirost, lenézi a tanult ember tudományát s így a konzervatív, ósdi felfogásban nevelt lelkülete nagy átlagban nem is fogékony a haladás, a tanulás iránt. De ebben nagyrészt nem a kisgazdák a bűnösek, hiszen sohasem volt részük gazdasági nevelésben, ha látták is az iskola falait, a tulzsufolt vagy más fogyatékoságu iskola kevés műveltséget és általános tudást adhatott nekik s a legelemibb

mezőgazdasági szakismereteket sem volt alkalmuk elsajátítani.

A magyar mezőgazdaság erőteljes továbbfejlődésének az alapja egy tanulni-vágyó, a haladás iránt érdeklődő, a gazdálkodás alapelveivel tisztában levő, gyakorlatilag is képzett, értelmes és munkászerető kisgazda nemzedék nevelése, mert addig nem fogunk többet termelni, amíg nem lesznek olyanok, akik többet termelni tudnak és akarnak is. És ennek a gazdaságilag is képzett kisbirtokososztálynak nevelése a mezőgazdasági népoktatás fontos feladata, amiért annak mielőbbi törvényhozási szervezése, gyors lépésekben való kifejtése és hasznos munkára alkalmassá tétele a kormány és társadalom elodázhatatlan kötelességét és nagyfontosságú feladatát képezi.

H I R E K .

Bál az utcáról.

Nagy, palotás, szürkellő ablakon
Kusza árnyak ölelkeznek,
Vonaglanak hallgatagon.

Forró dalok bűnös muzsikája
Át a szürke nehéz leplen
Kiszökken az éjszakába.

Elnézem a sok imbolygó árnyat...
Rengő csipők... Formás karok...
Parfümös, nagy, dús hajszátrak.

Látom azon a libbenő leplen:
Vadidegen urak s lányok
Ölelkeznek leplezetlen,

Buján, vággyal, egymásba fonódva...
És gyűrött lesz a fakó nép,
Ha üt a hajnali óra.

Elnézem a leplet, libben-lobban.
(Hajnalra tán fakóbb leszek)
S szívem fájón, búsan dobban.

Az összetépett szív.

Írta: Nemeskéri K. József.

Az élet szinpadán lejátszódó tragédiák, bármilyen képletesen kerülnek is a nyilvánosság elé, alapjában mégis csak titokzatosak. Hát még azok a mindennapinak látszó szomorú események, amelyen röviden szokás ma már átsiklani, mert hiszen az élet nagy forgatagában az ilyesmi bizony gyakran meg-esik. A minap egy kis hivatalnokról írták meg a lapok, hogy öngyilkossá lett, mert szegény volt, vagy szerelmes volt, de boldogtalanul. Mindössze ennyit írtak róla és aztán napirendre tértek az eset fölött.

A szegény fiu tragédiája pedig amilyen megindító, ép oly érdekes. Első pillanatra szinte hihetetlennek látszik, pedig igaz történet. Sokan akik olvassák, azt fogják mondani a tragédia hőisére, hogy bolond. De ezeknek jusson eszébe, hogy megesezt már, hogy a csörgőssipkás bolond is lehajtotta a fejét egyszer s mosolyra fordult lisztes arcán megtörő szeméből ott a porondon végig gördült a köny. Vannak, akik komédiázásnak nézték ezt is...

Az a boldogtalan gyerek, akiről szó van, valahonnan messziről egy csöndes kis faluból került ide a nagyváros forgatagába. Nem volt senkije, semmije, csak a kis hivatala, meg a könyvei, amelyekbe elmélyedt. Magánosan élt kis szobájában és sokszor láttam elmélázva üldögelni az asszonyi udvaron, amint hallgatta a platánok hervadozó

lombjának susogását. Ilyenkor észrevettem, hogy amint a tekintete, úgy a lelke is elkalandozik valahol messzi s miközben fönn a magasban a szellő hajlja az ezüstös báránnyelű felhőket, az ő gondolatai is tova járnak, ott szálldogálnak, ahol a szebb világ ragyogtatja bűbajos tavaszát.

Amikor megismerkedtünk, tudtam meg, hogy Orlay Sándor a neve s hogy hivatalnok a minisztérium számvevőségénél. Elmondta aztán, amikor bizalmasabbak lettünk, hogy nincs kedve a hivatalához s hogy készül valami másra, ami boldoggá teheti. Olyan rajongásszerű meggyőződéssel mondta ezt, hogy valóban nagyon fölkellette érdeklődésemet.

Barátságot kötöttünk s amint aztán meglátogattam, láttam, hogy bizony nem olyasmivel foglalkozik, ami a számfejtés tudományának gyarapítására szolgál. Versek, regények, de főképen szindarabok kötetének egész halmaza hevert szerte mindenfelé. A platánokon kívül a könyvtár volt az ő egyetlen társasága.

A lakásán meg a hivatalán kívül az egyetlen hely volt a színház, ahová eljárt. Főleg az egyik operettszínházat kultiválta erősen. Az erre való pénzét pedig gyakran a szájától vonta el a szegény fiu. Gyakran voltunk aztán együtt, de bensőjében nem tudtam teljesen betekinteni, arról azonban meggyőződtem, hogy szívében él egy vágy, amely végtelen boldoggá, de nagyon, végzetesen boldogtalaná is tudná tenni.

Egy alkalommal együtt voltunk a színházban. A régi jó Lili-t adták. A primadonna dalolt:

Óh mily bohó valék.
Én balga gyermek,
Ilyen szerelmet...

A fiu álmatagon hallgatta s amikor a függöny lehullott, észrevettem, miként folyt el egy keserves sóhaj. Előadás után szokásunk ellenére nagyot sétáltunk s egy kerülővel ismét a színházhoz jutottunk. Az éjfél órában kapui zárva, ablakai sötétek voltak. Orlay Sándor megállt.

— Nézd ezt az épületet — szólt. Feketén, némán meredt előttünk s mi előbb oly szép színes volt, most hideg, hangtalan, sötét. S így van ez igazán jól, mivel hogy ez a ház nem is egyéb, mint egy hatalmas koporsó; tömérdek éves álom boldogságról szőtt ábránd epedő vágy temetője. A ragyogó lámpák kialudtak s a bűvös dalok elhangzottak, most temetői csöndesség, gyászos, kietlen sötétség honol ott belül. De az elhagyott üres szinpadon, a páholyok bársonyos mélyében a kulisszák festett lombjai között sok keserves sóhaj bujdosik és fenn a magasban a csillár kialudt lámpái között a szállongó illat összeölelkezik egy-egy titkon elejtett könyecsep tűnő párájával. Olykor, ha innen távozom, bármily vidáman daloltak, kacagtak is, én úgy érzem, mintha temetés lett volna. Csak a ravatalt nem látta senki, az ott volt valakinek a szívében...

Kilesem még véres hajnalig tán,
Hányszor libben az a várt lány
Sok idegen buja karján.

Schmidt L. József.

Kinevezés. Öfelsége Bieber Gyula pénzügyminiszteri osztálytanácsost s a m. kir. közigazgatási bíróság elnöki titkárát a m. kir. közigazgatási bírósághoz ítélő bíróné nevezte ki. Bieber Gyulát Zombor város közönségének bemutatni nem szükséges, jól ismeri őt az itteni intelligens társadalom, melynek kitűnő egyéni tulajdonainál és a társas életben való nagy használhatóságánál fogva fél évtizeden át rokonszenves, dédelgetett tagja volt. Kinevezetésével a vas szorgalom, a nagy tudás nyerte el méltó jutalmát, mely ha élete delén vagy talán már délutánján érte is, bearanyozta sok évi küzdelmes és fáradságos munkásságát. Kinevezetéséhez, mely nagyszámú ismerősei és barátai közt általános, őszinte örömet keltett, mi is szívünk melegével gratulálunk.

Fizetésemelések. Szeghegy község képviselőtestülete folyó évi szeptember 5-én megtartott ülésén az előjárás indítványára egyhangulag hozott határozattal Gerber Miklós aljegyző fizetését 300 koronával és a két segédjegyző fizetését 200—200 koronával felemelte.

A zombori Rákóczi-szobor. A szoborbizottság szeptember 7-én ülést tartott. Vértesi Károly elnök jelentette, hogy az álló szobor nagy mintája elkészült, s bemutatja arról a fényképfelvételeket. Trencsény Károly titkár felolvasta a jegyzőkönyvet a budapesti szakértők felülbírlásáról, mely szerint a szobor művészi alkotású és bronzba önthető. Erre és az alapozásra szükséges költségeket kiutalványozták, a felülbírló szakértő bizottságnak köszönetet mondtak. Jankovits Gyula szobrászművésznek pedig a szobor szép kiviteleért elismerést szavaztak. A szobrot országos ünnepély keretében a jövő év május havának második felében leplezik le. Az ünnepély főrendezőjének Buday Gerő alelnököt választották meg. Vértesi Károly elnököt bízták meg, hogy tiszteletdíj ajánlása mellett a prolog, illetőleg oda megíratásáról gondoskodjék. Rákóczi-szoborképevel az 5000 darab levelező lap megrendelését jóváhagyólag tudomásul vették. Vujevich Alajos pénztárnok jelentette, hogy minden költség

együtt van és annak az indítványára Rittinger Antal, Zsulyevits Ernő, Szondy Mátyás és Steiner Lajos szoborbizottsági tagok hozzájárulása után elhatározták, hogy a szoborra adakozók névsorát nyilvános nyugtázásul kinyomatják s a füzetet, mely Rákóczi szobrának a képén kívül a szobor történetét is magában foglalja, a leleplezési ünnepélyen ingyen fogják szétosztani.

Eljegyzés. Gyulai Oszkár polgártársunk, m. kir. állatvasuti szállító eljegyezte Weisz Zsófia kisasszonyt Makóról.

Tilos a fürdés. Az egyre veszedelmesebb méretekből fenyegető koleraveszedelem tünetei a hatóságok széleskörű óvintézkedéseit vonják maguk után. Főkapitányunk falragaszokon figyelmezteti a város lakosságát, hogy a Ferencsatornában a fürdést, valamint a vízfordását a legszigorubbant eltiltja. Ez az intézkedés azért vált szükségessé, mert a Duna vize kolerabacillusokkal fertőzött s így nemcsak valószínű, hanem biztosra vehető, hogy a Ferencsatorna vize is meg van fertőzve. Saját jól felfogott érdekünk, hogy a főkapitány intézkedését szigorúan kövessük.

Beírások a zombori kereskedő inasiskolában. A zombori kereskedő inasiskolában a beírások folyó hó 11., 12. és 13-án (hétfőn, kedden és szerdán) délután 5 órakor lesznek. A tandíj 12 korona, melynek felét a beíráskor, másik felét meg február hóban kell befizetni.

Halálozás. Popovits György Magyar-kanizsa rendezett tanácsú város gazdasági tanácsnoka, vármegyei bizottsági tag s önkéntes tűzoltó alparancsnok folyó hó 4-én életének 56. évében Magyar-kanizsán meghalt.

Az ipari pálya megkedvelése. Zichy János gróf kultuszminiszter körrendeletben felhívta a tanfelügyelőket, hogy figyelmeztessék az összes állami és polgári népiskolák igazgatóit és tanítóit, hogy az iskolából kikerült és tizenkettedik évet meghaladott fiúk szüleit, hogy amennyiben gyermekeiket ipari vagy kereskedői pályára szándékoznak adni, azt jelentsék be az intézet igazgatóságánál. Az igazgatók pedig a kínáló tanoncot jelentsék be a budapesti ipari és munkásközvetítő intézetnek, mely díjtalanul és nagy gonddal igyekszik a tanoncokat Budapesten, esetleg vidéken megfelelően elhelyezni.

Országos vásárok. Szeptember 18-án Baján, Csantavéren, 25-én Hódáságon, 30-án Moholon tartanak vásárokat.

A fiu elhallgatott s amint elnéztem őt, észrevettem, valami végtelen fájdalom kifejezése tükröződik a szemében. Hazamentünk. Otthon aztán az udvaron a platánok alatt kezeimet megszorítva, bágyadt mosollyal mondta:

— Bolondokat beszéltem, de ne haragudj érte...

Három hétig nem találkoztunk. Egyszer aztán, amikor hazamentem, azzal fogadtak, hogy Orlay Sándor a csöndes szobaur meglötte magát, bevitték a Rókusba. Siettem oda. Az orvos azt mondta, hogy velem akar utoljára beszélni. Amikor odaléptem ágyához, remegő hangon elmondta a maga tragikus sorsát.

— Senki sem sejtí, hogy miért öltem meg magam. Neked elmondom. A szívem szakadt meg. Szerettem egy leányt, egy színesnőt, te sejtíted, hogy kit. Két éve már minden gondolatom az övé volt. A legnagyobb nélkülözések és lemondások árán mentem a színházba, hogy lássam és beszélhessek vele. Erre a legjobb módnak gondoltam, hogy virágot nyujtsak föl neki, úgy mint más. Egy felévi nyomorgás után összehoztam az árát. A bokrértára ráakasztottam a névjegyemet és így adták fel neki a zenekarból. Fölvonás után siettem föl a színpadra, hogy bemutatkozzam neki, hogy új öltözöje előtt, amelybe ép akkor vitték föl a rengeteg virágot, közte az enyémet is, sok ember állt és én nem tudtam mámorosan odajutni. Bókoltak neki és egy szál virágot kértek.

— Mindjárt, mindjárt — mondotta ő — de előbb meg kell néznem, melyikből adhatok!

És sorra vette a bokrértákat. Az is, ez is becses volt neki, az egyiket egy mágnás adta, a másikat egy bankár és így tovább. Mind ösmerte őket, hát meg is akarta becsülni a virágjukat. Végre az én bokrértám került a kezébe. Elolvasta a névjegyét: Orlay Sándor.

— Ezt nem ismerem, ebből adhatok — mondotta.

És akkor ott, a szemem láttára, vadállatok módjára szaggatták szét az én kedves bokrértámot — idegenek. Neki magának egy szál sem jutott belőle, mert ami megmaradt, azt odalökték a szemét közé. Megtudtam ebből, hogy ami rám várhat, az csak boldogtalanság, felismertem a saját nevetséges örült voltomat. De arra nem éreztem magam elég erősnek, hogy a lemondás kinját egy egész életen keresztül hurcoljam. Ezért tettem, amit tettem... Az ő nevével ajkamon, megtörő szemem előtt az ő kezével halok meg. Mond meg ezt neki és add át neki a párnám alól ezt a hervadt virágot, az egyetlen, az egyetlen szálát, amit abból a bokrértából megmentettem. A sirom fölött pedig majd az öreg Zsiga cigány, akivel oly jó barátságban voltunk, muzsikálja el azt a híres keringőt, amit olyan szépen dalolt: Oh mily bohó valék, én balga gyermek, ilyen szerelmet...

Gyász. Hameder Pál, a zombori áll. főgimnázium VII. oszt. tanulója folyó hó 8-án ifju életének 18. évében meghalt. Temetése folyó hó 9-én délután 5 órakor nagy részvét mellett ment végbe. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Hameder Károlyné született Burnách Éva mint anyja, ugy a maga, valamint gyermekei Hameder Károly, Péter és Nándor, ugyszintén Schiller Károlyné született Hameder Emma és férje, Sepacz Elekné született Hameder Adél és férje mint testvérei, illetve sógorai, özv. Burnách Mátyásné mint nagynyja és az összes rokonok nevében is a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett jó fia, testvérük, sógoruk, illetve unokája és rokonuk Hameder Pál főgimnáziumi VII. oszt. tanuló folyó évi szeptember hó 8-án reggeli 3 órakor ifju életének 18-ik évében rövid szenvedés és a halotti szentség ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. Felejthetetlen drága halottunk hült tetemét folyó évi szeptember hó 9-én délután 5 órakor tartandó beszentelés után kísérik a szent Rókus temetőbe örök nyugvó helyére. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat folyó évi szeptember hó 11-én délelőtt 8 órakor fog a helybeli római katolikus plébániatemplomban a Mindenhatónak bemutatni. Zombor, 1911. évi szeptember hó 8-án. Legyen nyugalma csendes! Emléke áldott!

Püspöki értekezlet. Mint a Hírel írja, a főpapi birtokoknak parcellázásával a legközelebbi püspöki értekezlet is foglalkozni készül. Az értekezletet legközelebb Budapesten tartják meg. A magyarországi róm. kath. érsekségek és püspökségek birtoka 730.000 hold, amiből nem egészen 170.000 hold van nagybérlok kezén bérben, 560.000 hold pedig házi kezelés alatt áll. A káptalanok birtoka 478.000 hold, az apátságok, szerzetesek és prépostságoké 333.000 hold. Ezeknek a rengeteg birtokoknak rendeltetésükhöz képest nem lenne szabad kizárni a világi közösségeket sem a bérletek hasznáiból; s ha már jót akar tenni az egyház, ugy adja ezen uradalmak bérleteit a községeknek, városoknak, iparfejlesztési, gyáralapítási kötelezettségek mellett.

Uj ügyvédi iroda. Dr. Csernyus Pál ügyvéd, Bács-Bodrog vármegye tb. főügyésze és dr. Veszelszky József ügyvéd, Bács-Bodrog vármegye tb. ügyésze ügyvédi irodájukat Zomborban Rákóczi (bajai) ut 16. szám alatt megnyitották.

Thököly-ut 10. sz. — Thököly-ut 10. sz.

BELELVÁS.

Aki **BUTORT** akar venni, az forduljon hozzám. .: Raktáron vannak:

polituros hálószobák, ugymint: kóris-, cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlok, kredencek és uri szobák.

!! **MEGRENDELHETŐK:** !! szalonok, könyvtárak, valamint eredeti **BRONZUTÁNZATU** butorok.

Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerint készpénzért, vagy részletfizetésre is.

50—30 Tisztelettel

Szpevák Béla,
műipari butorkészítő.

ZOMBOR, Thököly-ut 10.

Hadbírói vizsgálat. A csajkás járásokbeli fülfurók ellen a polgári hatóságok által teljesített nyomozást most a hadbírósg folytatja tovább. dr. Hasemauer Ottó hadbíró főhadnagy kiküldött vizsgálóbíró a mult heten Ujvidéken, Zsablyán s Csurogon teljesített kihallgatásokat. A terheltek ügyében a vizsgálat most már befejezést nyervén, a hadbírósg a szeptemberi haditörvényszéki ülésben fog ítéletet hozni.

A lakbér beszámítása a nyugdíjban. A Khuen-Hederváry kormány elkészítette az erre vonatkozó törvénytervezetet s mielőtt a parlamenti élet rendes kerékvágásba jut, azt beterjeszti.

Életet akart menteni. A napokban — mint apatini tudósítók jelenti — egy ember fürdött a Dunában, aki a víz alá merült egy uszályhajó közelében. Klöcker Miklós hajóslegény az elmerülő után a vízbe ugrott, hogy azt megmentse. Az életet menteni akaró hajóslegény — valószínűleg rosszul ugrott — a víz alá bukott és bár társai azonnal keresésére indultak, nem tudták megtalálni. A Dunába fulladt. Az az ember, akit Klöcker ki akart menteni, minden baj nélkül jutott a partra.

Katonaszökevények körözése. A zombori főszolgabírói hivatal hat csonoplyai katonaszökevény legény ellen adott ki körözőlevelet. Ezek a következők: Papp Ferenc, Kuhn Lukács, Pletkoszits Ferenc, Fejes János, Ábrányi Lajos.

Agyonrugta a ló. Zelics Márk földbirtokos sebesicsi pusztáján kocsiba akarta fogni lovát, hogy Szabadkára menjen. A ló homlokon rugta Zelicset, aki a rugás következtében meghalt.

Aszfaltgyár Szabadkán. Egy vállalkozó aszfaltgyárat akar létesíteni Szabadkán. A gyár részére ingyen telket és építkezési segítyt kért a várostól a vállalkozó, aki kötelezte magát a gyárat hat hónapon belül már üzembe is helyezni.

Megölte a szeretőjét. Péterréve községben augusztus 26-án meghalt Fodor Julianna 28 éves hajadon. A temetés után a csendőrséghez feljelentés érkezett, hogy a leány nem természetes halállal mult ki, hanem szeretője, Faragó Antal ölte meg. Faragó bevallotta, hogy augusztus hatodikán összeveszett a leánnyal, aki áldott állapotban volt és a veszekedés hevében megrugta. Fodor Juliannát exhumálták, a halál okának pontos megállapítása céljából.

A kölcsön. Szammel János bajai gazdálkodó felesége kölcsön adott a vele egy házban lakó Matanovics László napszámosnak ötven forintot. Matanovics ekkor nem birt dolgozni, beteg volt. Családját az éhhaláltól mentette meg Szammelné. Most a napszámos felgyógyult. Az asszony kérte vissza tőle a kölcsönt, de a hálatlan ember, ahelyett hogy visszafizette volna, véresre verte. A csendőrök megindították Matanovics ellen az eljárást.

Művészet — Irodalom.

A hét legnagyobb eseménye, hogy ismét kezdenek iskolába járni gyermekeink s visszaédesednek a betűhöz, amelytől bizony a hosszú vakáció alatt kissé elszoktak. Most aztán fokozott érdeklődéssel olvassák a Jó Pajtást, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapját, melynek legújabb szeptember 10-iki száma a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. Ábrányi Emil verset, Szabóné Nogáll Janka elbeszélést irt bele. Sebők Zsigmond Dörmögő Dömötör tátrai utazását írja le, Váradi Antal régi pesti sétatályokról szól, Faragó Géza pompás képet rajzolt, melyhez pattogó vers van, Zsiga bácsi legmulattatóbb képes történeteinek egyikét mondja el, Zsoldos László regénye, s Kis Krónika rovat aktualitásai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag és változatos tartalmát. A „Jó Pajtás” előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 ko-

rona. Egyes szám ára 20 fill. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala, Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-u. 4.

A „Vasárnapi Ujság” szeptember 10-iki száma általános érdeklődést kelt pompás kivitelű képeivel a nagyszabeni Bruckenthal-képtárról, a romániai királyi családról, a kaposvári Kossuth-szobor és színház felavatásáról, a pozsonyi Petőfi-szoborról, az északmagyarországi hadgyakorlatok színlelyéről, az Ojtozi-szorosról, az újpesti új színházról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Szemere György novellája, Ady Endre és Haraszthy Lajos versei, Atherton angolból fordított regénye stb. Egyéb közlemények: az új portugáliai köztársasági elnök arcképe, kép Beöthy Zsolt születésnapjára, cikk ujon felmerült adatok nyomán Napoleon és Goethe találkozásáról, tarca-cikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világ-krónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két kor. 40 fillér.

HIRDETÉSEK.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak szives tudomására hozni, hogy m. kir. lőporárudámban sajátkezüleg töltött kész és üres valódi **angol Eley** és **Hirtenbergi** töltények mindenkor kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szives figyelmébe ajánlva, vagyok

40—22 kiváló tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tőzsde mellett.

*

Kitünő téli szalámi kilója 4 kor. 80 fillérért kapható. ::

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Germann I.**

GŐZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2, 2 órától 6-ig.

Kitünő masször és elsőrendű tynk-szemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vizmedence naponta kétszer kimosva és állandóan :: friss viz. ::

November 1-ére KIADÓ LAKÁS.

A Gazdasági Egyesület házának Kules utcai részén egy **4 lakószoba, előszoba, fürdőszoba** és megfelelő mellékhelyiségeiből álló emeleti lakás kiadó. Bővebb értesítés nyerhető *—1

CSÁVOSI LAJOSNÁL ZOMBOR.

Haberfeld Samu

25—8

FOGTECHNIKUS,

budapesti egyetemi tanárok volt I. assistense

Dr. FELES lakásán.

Használt jó karban lévő

ZONGORA

olesó árban eladó

STEBLER ANTAL

ékszerésznel. 2—2

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort eséplők, szecs kavágók, morzsolók, daralók és kisipari gépek hajtására venne, okvetlen kérjen ajánlatot 50—32

VARGA N.

gépműhelye

ZOMBOR, Militicsi-utca 11.

saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolcsóbb üzem és a legolcsóbb motor a világon!

Uzemköltség lóerőóránként 1 fillér!!